

Зоологічні колекції та музеї:
збірник наукових праць
Київ, 2014: с. 151–154

Публікації каталогів зоологічних колекцій України

Ігор ШИДЛОВСЬКИЙ, Ігор ХАМАР

*Зоологічний музей Львівського національного університету імені Івана Франка
zooutus@franko.lviv.ua, вул. Грушевського, 4 Львів, 79005*

Природничі експозиції та фондові зібрання не одноразово були описані у різноманітних виданнях. До таких видань належать і каталоги колекцій, які у різній мірі, кількості та якості публікували й публікують музеї. Цікавими й цінними зведеннями про фауни багатьох куточків світу виступають каталоги зоологічних колекцій. Перші з них були опубліковані ще у XIX столітті, а з часом упорядкованість та доступність викладеного матеріалу зробили їх необхідними для багатьох музейних співробітників, науковців та інших обивателів виданнями.

Не менш важливими від інших виступають каталоги колекцій тварин, зібраних у природничих та зоологічних музеях України. Перші такі українські каталоги були опубліковані ще у 60–70-х роках XX ст. й стосувалися опису колекцій, що зберігаються в академічних природничих музеях. Нового активного розвитку каталогізація фондів зазнала практично з 2000 року. Таким чином, протягом XX століття, були опубліковані 13 каталогів, зокрема: шість каталогів Державного природознавчого музею НАН України (ДПМ), п'ять каталогів колекцій Зоологічного музею Національного науково-природничого музею НАН України (ЗМ ННПМ) та по-одному — щодо окремих колекцій Зоологічного музею Чернівецького держуніверситету і Чернівецького краєзнавчого музею.

Починаючи з 2000 р., видано 33 каталоги зоологічних колекцій музеїв України, з них щодо колекцій ННПМ — 11, колекцій ДПМ — шість, Львівського національного університету ім. І. Франка і Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна — по п'ять, Чернівецького національного університету — три, Ужгородського національного університету, Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка й Черкаського обласного краєзнавчого музею — по одному.

У каталогах міститься інформація про зоологічні зразки зібрані у більше ніж 60 країнах світу, загальною кількістю понад пів мільйона одиниць зберігання. Перші з них, були зібрані ще на початку XIX століття, починаючи з 1810, 1813, 1826–27 років. Значна частина зразків були зібрані

протягом другої половини XIX століття, зокрема з 1864 року, і нарешті, найбільші збірки поступили до музеїв протягом XX століття, як наслідок спеціально організованих і проведених експедиційних виїздів.

Перелік зоологічних каталогів з інформацією про зоологічні збірки українських музеїв

Нижче, у хронологічному порядку, наведено бібліографічні відомості про окремі видання каталогів, хоч є також чимало публікацій у вигляді статей, які висвітлюють інформацію про склад музейних зібрань, зокрема й у цьому збірнику, проте тут наведено головню самостійні видання.

1960–1969

Калужняцька М. З. Колекції сучасних молюсків науково-природознавчого музею АН УРСР. — К.: Вид-во АН УРСР, 1963. — С. 69–75. Окремий відбиток.

1970–1979

Щербак Н. Н. Каталог африканских ящурок (Reptilia, Sauria, Eremianidae, Lampreremias, Pseuderemias, Taenieremias, Mesalina, Merotes). — К.: Наукова думка, 1975. — 82 с.

Каталог музейних фондів (ДПМ). — К.: Наукова думка, 1976. — 92 с.

Каталог музейних фондів (ДПМ). — К.: Наукова думка, 1978. — 268 с.

1980–1989

Каталог музейних фондів. Збірник наукових праць. — К.: Наукова думка, 1982. — 152 с.

Каталог музейних фондів. Збірник наукових праць. — Львів, 1987. — 154 с.

1990–1999

Третяков Л. Д., Андрющенко Т. Г., Гаврилюк Н. М., Скільський І. В. Птахи Буковини в колекції Зоологічного музею Чернівецького держуніверситету. — Чернівці: ЧДУ, 1991. — 72 с.

Бокотей А. А. Каталог оологічної колекції зоологічних фондів Державного природознавчого музею України. — Львів, 1992. — 55 с.

Ковальчук Г. І., Голубєва Г. А., Скільський І. В. Каталог ентомологічної колекції Чернівецького красзнавчого музею. — Чернівці, 1993. — 46 с.

Манило Л. Г. Каталог колекцій Зоологического музея ННПМ НАН Украины. Рыбы океанов. — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 1997. — 138 с.

Пекло А. М. Каталог колекцій Зоологического музея ННПМ НАН Украины. Птицы. Вып. 1. Неворобьиные Non-Passeriformes (Пингвинообразные Sphenisciformes — Gruiformes Журавлеобразные). — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 1997. — 156 с.

Пекло А. М. Каталог колекцій Зоологического музея ННПМ НАН Украины. Птицы. Вып. 2. Неворобьиные Non-Passeriformes (Ржанкообразные Charadriiformes — Дятлообразные Piciformes). — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 1997. — 235 с.

Щербак Н. Н., Токарь А. А., Кириленко И. В. Каталог колекцій Зоологического музея ННПМ НАН Украины. Гекконовые ящерицы (Reptilia: Sauria: Geckonidae). — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 1997. — 45 с.

2000–2004

Бокотей А. А., Соколов Н. Ю. Каталог орнітологічної колекції Державного природознавчого музею. — Львів, 2000. — 164 с.

- Карлаицук С. В., Андрющенко Т. Г., Хлус Л. М., Третьяков Л. Д.* Лускокрилі (Lepidoptera): Каталог фондової колекції зоомузею Чернівецького університету. — Чернівці : Рута, 2000. — 123 с.
- Різун В. Б., Коновалова І. Б., Яницький Т. П.* Рідкісні і зникаючі види комах України в ентомологічних колекціях Державного природознавчого музею. — Львів, 2000. — 71 с.
- Царик Й. В., Шидловський І. В., Головачов О. В., Лисачук Т. І., Романова Х. Й., Паславська Т. М., Єдинак Г. З., Павлюк Р. С., Вознюк М. Н.* Каталог рідкісних та червонокнижних видів тварин колекцій зоологічного музею. — Львів : Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2000. — 59 с.
- Доценко І. Б., Загороднюк І. В., Манило Л. Г. и др.* Каталог типових екземплярів Зоологічного музею ННПМ НАН України / под ред. Е. М. Писанца. — К.: Зоологический музей ННПМ НАНУ, 2001. — 140 с.
- Шидловський І. В., Головачов О. В., Лисачук Т. І., Романова Х. Й.* Каталог яєць та гнізд птахів Зоологічного музею ім. Бенедикта Дибовського. — Львів: вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2001. — 63 с.
- Андрющенко Т. Г., Ліка Р. В., Хлус Л. М.* Каталог теріологічних колекцій Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. — Чернівці Рута, 2002. — 52 с.
- Пекло А.М.* Каталог коллекций Зоологического музея ННПМ НАН Украины. Птицы. Вып. 3. Воробьинообразные Passeriformes (Tyrannidae, Hirundinidae, Dicruridae, Oriolidae, Corvidae, Cracticidae, Paradoxornithidae, Timaliidae, Campephagidae, Pycnonotidae, Cinclidae, Troglodytidae, Mimidae, Muscicapidae, Bombycillidae, Ptilonotidae, Laniidae, Sturnidae, Meliphagidae, Zosteropidae, Vireonidae, Coerebidae, Parulidae, Ploceidae, Viduidae, Estrildidae, Icteridae, Thraupidae, Fringillidae). — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 2002. — 312 с.
- Шевченко Л. С., Золотухина С. И.* Млекопитающие. Вып. 1. Мышиные (Muridae). — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 2002. — 217 с.
- Андрющенко Т. Г., Ткебучава І. Б., Левчук В. В.* Каталог колекцій земноводних (Amphibia) і плазунів (Reptilia) Зоологічного музею ЧНУ. — Чернівці : ЧНУ, 2003. — 24 с.
- Доценко І. Д.* Каталог коллекций Зоологического музея ННПМ НАН Украины. Змеи. — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 2003. — 86 с.
- Мовчан Ю. В., Манило Л. Г., Смирнов А. И., Щербуха А. Я.* Каталог коллекций Зоологического музея ННПМ НАН Украины. Круглоротые и рыбы. — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 2003. — 241 с.
- Писанец Е.М.* Каталог коллекций Зоологического музея ННПМ НАН Украины. Хвостатые земноводные (Amphibia: Caudata). — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 2003. — 148 с.
- Сверлова Н. В.* Наукові колекції Державного природознавчого музею. Наземні молоски. Вип. 1. — Львів, 2004. — 200 с.

2005–2009

- Кваша В. І., Страшнюк Д. В.* Каталог фауни хребетних Зоологічного музею кафедри зоології. Довідник (2-е видання, доповнене). — Тернопіль : ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2005. — 19 с.
- Писанец Е. М., Литвинчук С. Н., Куртяк Ф. Ф., Радченко В. И.* Земноводные Красной книги Украины (Справочник-кадастр). — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 2005. — 230 с.
- Шевченко Л.С., Золотухина С.И.* Млекопитающие. Вып. 2. Насекомоядные (Insectivora), Рукокрылые (Chiroptera), Зайцеобразные (Lagomorpha), Грызуны (Rodentia). — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 2005. — 238 с.
- Шидловський І. В., Головачов О. В.* Рівнокрилі комахи (Homoptera) з колекції Е.-Ф. Гермара у фондах Зоологічного музею ЛНУ ім. І. Франка (каталог). — Львів : Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2005. — 87 с.

- Годуцько Р. Й., Войчишин В. К., Климишин О. С. та ін. Номенклатурні типи і типові серії (Випуск 1). — Львів, 2006. — Вип. 2. — 122 с.
- Капрусь І. Я., Шрубович Ю. Ю., Таращук М. В. Каталог колембол (Collembola) і протур (Protura) України. — Львів, 2006. — 164 с.
- Потіш Л. А., Потіш Н. І. Птахи (експозиційна колекція) / Каталог колекцій Зоологічного музею УжНУ. — Ужгород, 2006. — 64 с.
- Ведмедеря В. И., Зиненко А. И., Гончаренко Л. А. Каталог коллекций Музея природы Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина. Змеи (Reptilia: Serpentes). — Харьков : ХНУ имени В.Н. Каразина, 2007. — 82 с.
- Селивестров А. В. Каталог оологической коллекции А. В. Носаченко. — Черкассы, 2007. — 144 с.
- Шевченко Л. С., Золотухина С. И. Млекопитающие. Вып. 3. Хищные (Carnivora), Зайцеобразные (Lagomorpha) дополнение. — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 2007. — 80 с.
- Пекло А. М. Каталог коллекций Зоологического музея ННПМ НАН Украины. Птицы. Вып. 4. Воробьинообразные Passeriformes (Alaudidae, Motacillidae, Prunellidae, Sylviidae, Regulidae, Paridae, Remizidae, Sittidae, Tichodromadidae, Certhiidae, Aegithalidae, Rasseridae, Emberizidae). — К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 2008. — 410 с.
- Погребняк С. Г., Седишева Е. М., Корнюшин О. В. Каталог колекцій Зоологічного музею ННПМ НАН України. Двостулкові молюски (Mollusca: Bivalvia). — К.: Зоологічний музей ННПМ НАН України, 2008. — 153 с.
- Шидловський І. В., Гураль Р. І., Романова Х. Й. Каталог колекції прісноводних молюсків проф. В. І. Здуна у фондах Зоологічного музею ЛНУ ім. І. Франка. — Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. — 58 с.
- Зиненко А. И., Гончаренко Л. А. Каталог коллекций Музея природы Харьковского национального университета имени В.Н. Каразина. Амфибии (Amphibia). Рептилии (Reptilia): Крокодилы (Crocodylia), Черепахи (Testudines). — Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2009. — 90 с.
- Левченко Д. Р., Перевозчикова Н. М. Каталог коллекций Музея природы Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина. Приматы (Mammalia: Primates). — Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2009. — 24 с.

2010–2013

- Затушевський А. Т., Шидловський І. В., Закала О. С. та ін. Каталог колекцій ссавців Зоологічного музею Львівського національного університету імені Івана Франка. — Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. — 442 с.
- Зиненко А. И., Гончаренко Л. А. Каталог коллекций Музея природы Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина. Рептилии (Reptilia): Кловоголовые (Rhynchocerphalia); Чешуйчатые (Squamata): Ящерицы (Sauria), Двуходки (Amphisbaenia). — Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2011. — 100 с.
- Гураль-Сверлова Н. В., Гураль Р. І. Наукові колекції Державного природознавчого музею. Вип. 4. Малакологічний фонд. — Львів, 2012. — 254 с.
- Девятко Т. Н., Джамирзоев Г. С. Каталог орнитологической коллекций Музея природы Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина (Кавказ, южные регионы России и Украины, Средняя Азия, Казахстан). — Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2012. — 398 с.